

Notule

van die 74ste Algemene Kerkvergadering

6-10 Oktober 2025

NHKA

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

74ste



Behandeling

van Verslae en Beskrywingspunte



OPENING 8 OKTOBER 2025

Ds KF Smith open die vergadering met Skriflesing uit 1 Tessalonisense 5: 16 tot 24 en 'n kort oordenking. Die vergadering sing saam uit Gesange 209 en 509: 1 tot 4, waarna sy 'n gebed doen.

Orrelis:

Me Friena Maritz.

VERKIESING VAN DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die vergadering stem vir die viseskriba van die Kommissie van die AKV.

Die volgende nominasies word ontvang:

- * Barnard D ds
- * Botha GS (jr) ds
- * De Beer SM dr
- * Delport H dr
- * Denton RA prof
- * Dreyer TF ds (Wapadrant)
- * Dreyer WA ds
- * Geel L (jr) ds
- * Janse van Rensburg A dr
- * Janse van Rensburg JG dr
- * Jansen EM ds
- * Jansen van Rensburg MJ dr
- * Kloppers HN ds
- * Kok-Pretorius RC dr
- * Labuschagne FJ dr
- * Lindeque GC dr
- * Manders JT ds
- * Pienaar AJ ds
- * Pretorius C dr
- * Prinsloo CB dr
- * Prinsloo L ds
- * Schmidt D ds
- * Swanepoel AC ds
- * Ungerer AG dr
- * Van Deventer JBJ ds
- * Van Staden JM dr
- * Van Wyk DJC (jr) dr
- * Vogel IJ ds
- * Young JA ds.

'n Herstemming vind plaas tussen drr SM de Beer, FJ Labuschagne, C Pretorius en JM van Staden.

Dr JM van Staden versoek dat daar nie vir hom gestem word as viseskriba nie.

'n Herstemming vind plaas tussen drr SM de Beer, FJ Labuschagne, C Pretorius en DJC van Wyk (jr).

'n Herstemming vind plaas tussen drr SM de Beer en FJ Labuschagne.

Dr SM de Beer word verkies.

VERKIESING VAN DIE EERSTE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die vergadering stem vir die eerste predikantslid van die Kommissie van die AKV.

Die volgende nominasies word ontvang:

- * Barnard D ds
- * Beyers J prof
- * Botha GS (jr) ds
- * Britz JZ ds
- * Cockeran D ds
- * De Beer GS ds
- * Delport H dr
- * Denton RA prof
- * Dreyer TF ds (Malelane)
- * Dreyer TF ds (Wapadrant)
- * Dreyer WA ds
- * Ferreira IF ds
- * Geel L (jr) ds
- * Greyling JJ ds
- * Hattingh AJ ds
- * Hopley R ds
- * Jacobs PJ dr
- * Janse van Rensburg A dr
- * Janse van Rensburg JG dr
- * Janse van Rensburg L ds
- * Jansen van Rensburg MJ dr
- * Kloppers HN ds
- * Kok-Pretorius RC dr
- * Kramer HMJ ds
- * Labuschagne FJ dr
- * Le Roux C dr
- * Lemmer L ds
- * Manders JT ds
- * Oxton S ds
- * Pieterse C ds
- * Pottas A ds
- * Pretorius C dr
- * Prinsloo CB dr
- * Prinsloo L ds
- * Robbertze MD ds
- * Rocher G ds
- * Rossouw P ds
- * Schmidt D ds
- * Shaw WM ds
- * Steenekamp NJS ds
- * Steinmann JD ds
- * Swanepoel AC ds
- * Ungerer AG dr
- * Van Staden JH dr
- * Van Staden JM dr
- * Van Staden JM ds

- * Van Wyk DJC (jr) dr
- * Vogel IJ ds
- * Zastron SW ds.

'n Herstemming vind plaas tussen proff J Beyers, RA Denton, drr H Delpont, FJ Labuschagne, C Pretorius, JM van Staden, DJC van Wyk (jr), di GS Botha (jr) en JT Manders.

'n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, drr FJ Labuschagne, C Pretorius en ds JT Manders.

'n Herstemming vind plaas tussen drr FJ Labuschagne en C Pretorius.

Dr C Pretorius word verkies.

VERKIESING VAN DIE TWEDE PREDIKANTSLID VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die vergadering stem vir die tweede predikantslid van die Kommissie van die AKV.

Die volgende nominasies word ontvang:

- * Barnard D ds
- * Beyers J prof
- * Botha GS (jr) ds
- * Britz JZ ds
- * Cockeran D ds
- * De Beer GS ds
- * Delpont H dr
- * Denton RA prof
- * Dreyer TF ds (Malelane)
- * Dreyer TF ds (Wapadrant)
- * Dreyer WA ds
- * Ferreira IF ds
- * Geel L (jr) ds
- * Greyling JJ ds
- * Hattingh AJ ds
- * Hopley R ds
- * Jacobs PJ dr
- * Janse van Rensburg A dr
- * Janse van Rensburg JG dr
- * Janse van Rensburg L ds
- * Jansen van Rensburg MJ dr
- * Kloppers HN ds
- * Kok-Pretorius RC dr
- * Kramer HMJ ds
- * Labuschagne FJ dr
- * Le Roux C dr
- * Lemmer L ds
- * Manders JT ds
- * Oxtan S ds
- * Pieterse C ds
- * Pottas A ds
- * Pretorius C dr

- * Prinsloo CB dr
- * Prinsloo L ds
- * Robbertze MD ds
- * Rocher G ds
- * Rossouw P ds
- * Schmidt D ds
- * Shaw WM ds
- * Steenekamp NJS ds
- * Steinmann JD ds
- * Swanepoel AC ds
- * Ungerer AG dr
- * Van Staden JH dr
- * Van Staden JM dr
- * Van Staden JM ds
- * Van Wyk DJC (jr) dr
- * Vogel IJ ds
- * Zastron SW ds.

‘n Herstemming vind plaas tussen drr FJ Labuschagne, JM van Staden, DJC van Wyk (jr) en ds JT Manders.

‘n Herstemming vind plaas tussen drr FJ Labuschagne en DJC van Wyk (jr).

Dr FJ Labuschagne word verkies.

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die vergadering stem vir die sekundus van die voorsitter van die Kommissie van die AKV.

‘n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, dr DJC van Wyk (jr) en ds JT Manders.

Dr DJC van Wyk (jr) word verkies.

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE SKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die vergadering stem vir die sekundus van die skriba van die Kommissie van die AKV.

‘n Herstemming vind plaas tussen prof J Beyers, di GS Botha (jr) en JT Manders.

Prof J Beyers word verkies.

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VISEVOORSITTER VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die vergadering stem vir die sekundus van die visevoorsitter van die Kommissie van die AKV.

‘n Herstemming vind plaas tussen di GS Botha (jr) en JT Manders.

Ds JM Manders word verkies.

VERKIESING VAN DIE SEKUNDUS VAN DIE VISESKRIBA VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE AKV

Die vergadering stem vir die sekundus van die viseskriba van die Kommissie van die AKV.

'n Herstemming vind plaas tussen dr RC Kok-Pretorius, JM van Staden en ds GS Botha (jr).

Dr RC Kok-Pretorius word verkies.

PROF RANTOA LETŠOSA, DEKAAN VAN DIE FAKULTEIT TEOLOGIE EN RELIGIE AAN UP

Prof Rantoa Letšosa spreek die AKV toe insake teologiese opleiding aan UP.

VERSKONINGS

Die volgende verskonings vir afwesigheid vir gedeeltes van die vergadering is van afgevaardigdes ontvang:

AFGEVAARDIGDE	GEMEENTE	DATUM EN TYD VAN AFWESIGHEID
Botha RM oudl	Naboomspruit	8 Oktober 2025 vanaf 13:00 tot 14:00
Botha RP ds	Wesmoot	8 Oktober 2025
Britz JZ ds	Eendracht	8 Oktober 2025 vanaf 16:00 tot 17:00
Delport H dr	Swartkop	8 Oktober 2025 vanaf 13:00 tot 14:00
Delport M ds	Erasmia	8 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Engelbrecht BM ds	Komatipoort	9 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Engelbrecht JC oudl	Komatipoort	9 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Jacobsz JM oudl	Springs-Noord	9 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Jones RJ dr	Villieria/Derdepoort	9 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Kok O oudl	Parkrand	9 Oktober 2025 vanaf 08:00 tot 09:00
Malan GJ dr	Mosselbaai	8 Oktober 2025
Marran EB dr	Losberg	10 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Murray LW oudl	Makarios	8 Oktober 2025 vanaf 13:00 tot 14:00
Pienaar AJ ds	Kruin	8 Oktober 2025 vanaf 14:00 tot 15:00
Pienaar RTI ds	Ogies	9 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Small GP oudl	Kruin	9 Oktober 2025 vanaf 09:00 tot 10:00

Smit P oudl	Middelburg-Noord	9 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Steenkamp PL dr	Glencoe	8 Oktober 2025 vanaf 16:00 tot 17:00
Strydom A oudl	Villieria	9 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Thomas A ds	Oos-Moot	10 Oktober 2025 vanaf 08:30 tot 09:00
Truter JHL dr	Letsitele	8 Oktober 2025 vanaf 17:00 tot 18:00
Van der Walt M ds	Namib-Suid	8 Oktober 2025 vanaf 13:00 tot 14:00

---oOo---

BESKRYWINGSPUNT 3: KOMMISSIE VAN DIE AKV

UITVERKIESINGSLEER

1. Die 74ste AKV neem met dank kennis van die studiestukke oor uitverkiesing wat in die huidige en resente AKV's se agendas opgeneem is.
2. Lidmate en ampsdraers word aangemoedig om die studiemateriaal wat in die agenda van die AKV opgeneem word te benut as toerusting vir ampsdraers en lidmate.
3. Die Dordtse Leerreëls (DL) moet, soos enige ander belydenisskrif, as 'n historiese dokument beskou word. As menslike woorde oor God moet dit kontekstueel en met verantwoordelikheid geïnterpreteer word.
4. Die 74ste AKV (2025) besluit oor die gebruik van die eietydse verstaan van uitverkiesing, soos hieronder verwoord, in die Hervormde Kerk.
5. Ten opsigte van uitverkiesing bely ons hier en nou, en met groot vreugde, die volgende:
 - * Die bron van uitverkiesing is God self, en God se onverstaanbare genade en liefde vir sondige mense (Efesiërs 1: 3; Efesiërs 1: 6; Efesiërs 1: 12; Johannes 3: 16).
 - * Uitverkiesing lei ons tot lofprysing oor die heil wat in Christus aangebreek het (Efesiërs 1: 6).
 - * Uitverkiesing begin met God se besluit en keuse om vir die mens God te wees (Genesis 1: 26; Eksodus 3: 6 tot 8; Jeremia 30: 22). Saam met die Vader en die Heilige Gees, het God die Seun gekies om vir ons God te wees.
 - * Aan die kruis is Jesus Christus die mens wat deur God verlaat en verwerp is, om as mens God se straf op die mens se sonde te dra (Efesiërs 1: 7; 1 Timoteus 2: 3 en 4).

- * Aan die kruis is Jesus Christus tegelykertyd die mens wat uitverkies is, in en deur wie die mens met God versoen is (Lukas 23: 35; 1 Petrus 2: 4; 2 Korintiërs 5: 19).
- * Jesus Christus is plaasvervangend en tegelykertyd die mens wat deur God verwerp is en deur God uitverkies is.
- * God se keuse vir die mens en Christus se verlossingswerk hef nie die mens se verantwoordelikheid op om vir God te kies nie (Deuteronomium 30: 19).
- * Christus is God se *ja* vir alle mense. Geloof in Christus is die mens se *ja* vir God. Deur geloof word Christus se dood en opstanding vir ons 'n werklikheid en is ons deel van God se uitverkore volk. Daarom kan ons net van uitverkiesing in Christus praat (Efesiërs 1: 4).
- * Uitverkiesing gaan nie net om individuele gelowiges nie, maar om die gemeenskap van gelowiges. God se voorname om vir Hom 'n kerk te vergader (Efesiërs 1: 11), laat ons besef wat genade is en dat die kerk vir God belangrik is.
- * As gemeenskap van gelowiges en uitverkore volk van God (Efesiërs 1: 11; Efesiërs 1: 13; Kolossense 3: 12) is die kerk van Christus geroep om die evangelie aan alle mense te verkondig, in die vaste oortuiging dat Jesus Christus vir alle mense gesterf het, en in die hoop dat mense deur die verkondiging en die werking van die Heilige Gees tot geloof sal kom (Efesiërs 1: 13 en 14).
- * Dié mense wat hulle verset teen die werking van die Heilige Gees en in ongeloof volhard, staan as gevolg van hulle sonde en ongeloof steeds onder die oordeel van God (Efesiërs 2: 1 tot 3).
- * Die Hervormde Kerk verstaan haarself as deel van die uitverkore volk van God wat in gehoorsaamheid aan God heilig en onberispelik (Efesiërs 1: 4) in God se teenwoordigheid wil leef, en daaglik met barmhartige woorde en dae wil getuig van God se liefde en genade wat in en deur Jesus Christus ons erfdeel is (Efesiërs 1: 18).
- * As Kerk verstaan ons dat ons uitverkies is om diensbaar te wees. As volk van God getuig ons van God se Koninkryk (1 Petrus 2: 9) en heerskappy wat met Christus se koms in hierdie wêreld sigbaar geword het; bid ons dat God se Koninkryk sal kom en roep ons mense tot geloof en bekering (Markus 1: 15). Ons liefde vir God en ons naaste roep elkeen op om die evangelie aan almal te verkondig, dissipels van mense te maak en barmhartigheid aan alle mense te bewys.

Motivering:

Die meegaande studiestukke dien as motivering, maar opsommend kan die volgende gestel word:

- * Uitverkiesing gaan wesenlik om God se besluit om God te wees, vir die mens God te wees en handelend met die mens besig te wees.
- * Uitverkiesing berus nie op 'n arbitrêre keuse van God vir of teen bepaalde individue nie, maar moet eerder verstaan word as 'n uitnodiging aan alle mense om in verhouding met God te leef, in en deur Jesus Christus.
- * 'n Bybelse verstaan van uitverkiesing gaan in die eerste plek om uitverkiesing in Christus.
- * Deur geloof kan ons in 'n nuwe verhouding met God leef; kan ons in die wêreld as sy volk leef, die evangelie verkondig en getuig van God se Koninkryk.
- * Die frase *in Christus* is meer as net 'n teologiese term; dit is 'n lewenstyl en 'n identiteit. Dit definieer hoe Christene hulself sien en hoe hulle met die wêreld omgaan. Deur *in Christus* te leef, ervaar gelowiges 'n diep verbintenis met God, met mekaar en hulself – 'n verbintenis wat ons bemagtig om as God se mense in 'n gebroke wêreld te leef.
- * Hiervolgens moet die kerk Christus se opdrag in Matteus 28: 19 en 20, om uit te gaan en dissipels te maak, met groter erns en toewyding aanpak. Hierdie siening beklemtoon die genade van God en tegelykertyd die verantwoordelikheid van mense om daarop te reageer, asook die kerk se verantwoordelikheid om die evangelie daadwerklik te verkondig.
- * Danksy God se keuse vir ons en omdat ons met Christus een is in sy dood en opstanding, kan ons met hoop en vreugde leef en maak dit ons bereid om in die voetspore van Christus te volg.
- * Bybelse gegewens oor uitverkiesing kan soos volg opgesom word:
 - ** Jesus Christus is reeds voor die skepping bestem om tegelykertyd die uitverkore en verwerpte mens te wees, wat vergewing van sondes en versoening tussen God en mens bewerkstellig het.
 - ** Individuele gelowiges word in Christus uitverkies om heilig en onberispelik voor God te wees.
 - ** Kollektief word mense die uitverkore volk van God. Onder die ou verbond was Israel God se uitverkore volk, en in die nuwe verbond is die kerk van Christus God se uitverkore volk.
 - ** Die uitverkorenes ontvang deur die Heilige Gees 'n verskeidenheid van gawes ter wille van dienswerk in God se koninkryk en die kerk van Christus.
 - ** Uitverkiesing gaan nie net om individuele redding nie, maar ook om diensbaarheid in God se Koninkryk. Die meeste voorbeelde van uitverkiesing deur God in die Bybel was mense wat vir 'n spesifieke taak of dienswerk geroep is, soos rigters, priesters, konings, profete, apostels, en so meer.

Prof WA Dreyer stel die beskrywingspunt.

Die volgende amendement gestel deur ds J de Beer en gesekondeer deur dr RC Kok-Pretorius, word aanvaar:

1. Die 74ste AKV neem met dank kennis van die studiestukke oor uitverkiesing wat in die huidige en resente AKV's se agendas opgeneem is.
2. Lidmate en ampsdraers word aangemoedig om die studiemateriaal wat in die agenda van die AKV opgeneem word te benut as toerusting vir ampsdraers en lidmate.
3. Die Dordtse Leerreëls (DL) moet, soos enige ander belydenisskrif, as 'n historiese dokument beskou word. As menslike woorde oor God moet dit kontekstueel en met verantwoordelikheid geïnterpreteer word.
4. Ten opsigte van uitverkiesing neem die vergadering kennis van die volgende sake wat hieruit voortspruit:
 - * Die bron van uitverkiesing is God self, en God se onverstaanbare genade en liefde vir sondige mense (Efesiërs 1: 3; Efesiërs 1: 6; Efesiërs 1: 12; Johannes 3: 16).
 - * Uitverkiesing lei ons tot lofprysing oor die heil wat in Christus aangebreek het (Efesiërs 1: 6).
 - * Uitverkiesing begin met God Drie-enig se besluit en keuse om vir die mens God te wees (Genesis 1: 26; Eksodus 3: 6 tot 8; Jeremia 30: 22).
 - * Aan die kruis is Jesus Christus die mens wat deur God verlaat en verwerp is, om as mens God se straf op die mens se sonde te dra (Efesiërs 1: 7; 1 Timoteus 2: 3 en 4).
 - * Aan die kruis is Jesus Christus tegelykertyd die mens wat uitverkies is, in en deur wie die mens met God versoen is (Lukas 23: 35; 1 Petrus 2: 4; 2 Korintiërs 5: 19).
 - * Jesus Christus is plaasvervangend en tegelykertyd die mens wat deur God verwerp is en deur God uitverkies is.
 - * God se keuse vir die mens en Christus se verlossingswerk hef nie die mens se verantwoordelikheid op om dankbaar op God se keuse te reageer nie. (Deuteronomium 30: 19).
 - * Christus is God se ja vir alle mense. Geloof in Christus is die mens se ja vir God. Deur geloof word Christus se dood en opstanding vir ons 'n werklikheid en is ons deel van God se uitverkore volk. Daarom kan ons net van uitverkiesing in Christus praat (Efesiërs 1: 4).
 - * Uitverkiesing gaan nie net om individuele gelowiges nie, maar om die gemeenskap van gelowiges. God se voorneme om vir Hom 'n kerk te vergader (Efesiërs 1: 11), laat ons besef wat genade is en dat die kerk vir God belangrik is.
 - * As gemeenskap van gelowiges en uitverkore volk van God (Efesiërs 1: 11; Efesiërs 1: 13; Kolossense 3: 12) is die kerk van Christus geroep om die evangelie aan alle mense te verkondig,

in die vaste oortuiging dat Jesus Christus vir alle mense gesterf het, en in die hoop dat mense deur die verkondiging en die werking van die Heilige Gees tot geloof sal kom (Efesiërs 1: 13 en 14).

- * Dié mense wat hulle verset teen die werking van die Heilige Gees en in ongeloof volhard, staan as gevolg van hulle sonde en ongeloof steeds onder die oordeel van God (Efesiërs 2: 1 tot 3).
- * Die Hervormde Kerk verstaan haarself as deel van die uitverkore volk van God wat in gehoorsaamheid aan God heilig en onberispelik (Efesiërs 1: 4) in God se teenwoordigheid wil leef, en daaglik met barmhartige woorde en dae wil getuig
 - ** van God se liefde en genade wat in en deur Jesus Christus ons erfdeel is (Efesiërs 1: 18).
- * As Kerk verstaan ons dat ons uitverkies is om diensbaar te wees. As volk van God getuig ons van God se Koninkryk (1 Petrus 2: 9) en heerskappy wat met Christus se koms in hierdie wêreld sigbaar geword het; bid ons dat God se Koninkryk sal kom en roep ons mense tot geloof en bekering (Markus 1: 15). Ons liefde vir God en ons naaste roep elkeen op om die evangelie aan almal te verkondig, dissipels van mense te maak en barmhartigheid aan alle mense te bewys.

Teenstem:

- * Ds Z Mostert.

2.1.2

SGB

Die vergadering neem kennis van die verslag.

---oOo---

3. **BESONDERE AMPTE EN AMPSDRAERS**

3.1 **VERSLAE EN BESKRYWINGSPUNTE WAT MET BESONDERE AMPTE EN AMPSDRAERS VERBAND HOU**

BESKRYWINGSPUNT 14: KOMMISSIE VAN DIE AKV

AFTREEOUDERDOM VAN PREDIKANTE (65 JAAR)

1. Die *status quo* vir emeritaat op ouderdom 65 word behou.
2. Predikante mag na 65 steeds in gemeentes dienswerk verrig mits die betrokke predikant 'n voorgeskrewe sertifikaat van gesondheid (fisies, emosioneel, intellektueel) kan voorlê.

3. **Alle diensdoende predikante moet – ook ná emeritaat – jaarliks aan die vereistes van **VBO** voldoen.**
4. **'n Predikant kan ná emeritaat steeds lid van die Pensioenfonds bly mits hy of sy 'n werknemersbydrae van 7.5% of meer betaal en sonder dat dit enige verpligting vir 'n sinodale werkgewersbydrae op die Kerk plaas.**

Motivering:

Effektiewe bediening is vir die Kerk belangrik. Om soveel gemeentes moontlik sinvol te bedien, is opdrag gegee om ondersoek te doen na die moontlikheid van uitgestelde aftrede van ouderdom 65 tot ouderdom 70. Die moontlikheid van uitgestelde aftrede is ter sprake aangesien die getal diensdoende predikante steeds daal.

Boonop is daar heelwat predikante wat nie genoegsame aftreevoorsiening het om na emeritaat finansiële selfstandig te wees en bly nie. Om verskeie redes is baie predikante se pensioen nie genoeg om in hulle behoeftes te voorsien nie en is hulle dus gretig om na emeritaat aan te hou werk.

In die Kommissie se ondersoek is verskeie rolspelers oor die moontlike implikasies geraadpleeg. Die reëls van die Sanlam Sambreelfonds, insette van die Raad van Finansies asook die **SGB** en Welstandsprogram verdien aandag. Die saak van koste van voortgesette diens na emeritaat (of in pensioenfondstaal: uitgestelde aftrede) is ondersoek om te bepaal wat die gevolge daarvan kan wees op die individu asook die groep. Werkgewersbydraes tot die NHKA Pensioenfonds binne die Sanlam Sambreelfonds word tans befonds op 'n kollektiewe model waarvolgens alle gemeentes 'n bedrag per belydende lidmaat bydra, ongeag die hoeveelheid predikante wat die gemeente het of die aard van die predikant se diens in die gemeente (voltyds of deelyds). Dus, hoe groter die poel van deelnemende predikante, hoe meer geld moet namens werkgewers (gemeentes) oorbetal word. Indien die Kerk sinodaal moet voortgaan om werkgewersbydraes te betaal vir predikante wat na emeritaat voortgaan om in gemeentes te werk en as lede van die pensioenfonds aanbly, sal dit noodwendig die koste in die kollektiewe model verhoog en sal die verhoging per belydende lidmaat waarskynlik ook verhoog.

Wat ook in gedagte gehou moet word, is dat gemeentes by 'n predikant se emeritaat – veral na langtermynbediening in dieselfde gemeente – kan nodig hê dat daar vernuwing in denke kom, dalk ook in die uitvoering van die gemeente se bedieningsplan, en dat nuwe mense moontlik geaktiveer moet word om daarby betrokke te raak. Deur 'n nuwe predikant te beroep (in sommige gevalle 'n jong predikant) kan 'n gemeente dikwels nuwe inisiatiewe aanpak en sodoende volhoubare bediening in die gemeente bevorder. Hiermee word die waarde van die bediening voorafgaande aan 'n predikant se emeritaat hoegenaamd nie onderskat nie, maar word daar bloot gewys op die risiko dat 'n gevestigde en geykte bedieningspatroon wat sonder meer voortgesit word, die gemeente se groei en vooruitgang kan belemmer. Trouens, dit is die rede waarom dit standaardpraktyk is in groot maatskappye om die hoofuitvoerende beampte telkens na 'n aantal jare te vervang.

Sanlam Sambreelfonds en Raad van Finansies

Die normale aftreeouderdom van predikante is 65 en kan slegs deur 'n besluit van die AKV gewysig word.

Daar is reeds gewys op die redes waarom talle gemeentes hulle predikant na emeritaat weer beroep om die gemeente vir nog 'n paar jaar te bedien. Wanneer dit gebeur, betaal die gemeente slegs 'n ooreengekome traktement aan die predikant. Aangesien die Kerk kollektief verantwoordelikheid aanvaar vir die werkgewersbydraes tot die pensioenfonds, hou die gemeente aan om aan die Kerk sinodaal 'n vaste bydrae per lidmaat oor te betaal, hoewel die geëmeriteerde predikant geen voordeel daaruit trek nie. Volgens die huidige reëls van die pensioenfonds kan 'n predikant na emeritaat slegs lid van die pensioenfonds bly (*uitgestelde aftrede*) indien daar steeds maandeliks 'n werknemersbydrae én 'n werkgewersbydrae namens die predikant tot die fonds gemaak word.

Die beskrywingspunt stel voor dat die pensioenfonds se reëls gewysig word om voorsiening te maak vir die moontlike **uitgestelde aftrede van lede in die pensioenfonds**, mits die gemagtigde werkgewer dit goedkeur en sonder dat die gemagtigde werkgewer verplig word om ook 'n werkgewersbydrae te maak. Dit sal vir predikante wat na emeritaat steeds met dienswerk voortgaan en vir aftrede wil aanhou spaar, die geleentheid skep om lid van die pensioenfonds te bly – maar sonder dat die NHKA kollektief verantwoordelik is vir werkgewersbydraes wat die sinodale las vir gemeentes verder sal verswaar. Hoewel predikante dus na emeritaat kan aanbly as lid van die pensioenfonds, sal die NHKA kollektief slegs instaan vir werkgewersbydraes totdat predikante emeriteer (op die gewone ouderdom van 65, of met vervroegde emeritaat om watter rede ook al).

'n **Nuwe kategorie D** moet hiervoor in die spesiale reëls van die NHKA en verwante werkgewers se pensioenfonds geskep word om voorsiening te maak vir predikante wat na emeritaat as lede van die pensioenfonds wil aanbly. Dit is slegs moontlik indien die emeritus 'n werknemersbydrae van minstens 7.5% van sy of haar versorgingsvoordeel tot die pensioenfonds bydra. Predikante kan hierbenewens wel, soos in die verlede, vrywillige *ad hoc* bydraes tot hulle pensioenfonds maak.

Die beskrywingspunt affekteer dus nie die gewone ouderdom van emeritaat (65 jaar) nie. Na emeritaat vind die beroepsproses steeds in oorleg met die ringskommissie plaas, en is die goedkeuring van 'n beroep na 'n gemeente onderhewig aan goedkeuring van die Kommissie van die AKV. Die NHKA maak geen werkgewersbydraes namens predikante wat geëmeriteer het op ouderdom 65 of wat vervroegde emeritaat geneem het nie. Daar is ook geen groepsrisikodekking vir predikante wat na emeritaat as lid van die pensioenfonds wil aanbly nie. 'n Predikant wat na emeritaat in die pensioenfonds wil aanbly en in eie reg ook die risikodekking wil voortsit, moet binne 30 dae na emeritaat self die nodige reëlins met die onderskrywers van die risikodekking tref en moet self die premies vanuit hul eie bankrekening betaal.

Ds L Geel stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word geamendeer om soos volg te lees:

AFTREEOUDERDOM VAN PREDIKANTE (65 JAAR)

- 1. Die *status quo* vir emeritaat op ouderdom 65 word behou.**

2. Predikante mag na 65 steeds in gemeentes dienswerk verrig.
3. Alle diensdoende predikante moet – ook ná emeritaat – jaarliks aan die vereistes van **VBO** voldoen.
4. 'n Predikant kan na emeritaat steeds 'n bydraende lid van die Pensioenfonds wees, mits hy of sy 'n werknemersbydrae van 7.5% of meer betaal en sonder dat dit enige verpligting vir 'n sinodale werkgewersbydrae op die Kerk plaas.

BESKRYWINGSPUNT 15: KOMMISSIE VAN DIE AKV

OUDERLINGE AS MEDEWERKERS IN DIE BEDIENING

1. Gevorderde opleiding en bedieningsvaardighede word aan ouderlinge gebied om die bediening in plaaslike gemeentes, en veral in vakante werkruimtes, te ondersteun.
2. Ouderlinge word toegerus om nuwe modelle van kerkwees in vakante werkruimtes te ondersteun.
3. Die gevorderde opleiding is spesifiek gerig op die werkopdrag van die ouderling soos vervat in Ordinansie 3.4.
4. Die kerkraad doen in 'n tydperk van vakantskap by die plaaslike ringskommissie aansoek dat ouderlingsdienste onder toesig van die konsulent en die ring plaasvind.
5. Die konsulent bly steeds vir die bediening van sakramente en die lei van kerkraadsvergaderings verantwoordelik.
6. Voortgesette opleiding van ouderlinge geskied via die **HTK**, **SGB**, en Nederskills/Skillspro om ouderlinge toe te rus vir hul dienswerk.

Motivering:

Die tekort aan predikante sowel as die hoë persentasie vakante werkruimtes, plaas toenemend druk op die werklading van predikante en die bediening van gemeentes.

Die beskrywingspunt het ten doel om die ouderling se gawes en funksies meer spesifiek te definieer vir interim omstandighede en aktief aan te wend, en nie om die amp hiërargies te orden nie.

Die beskrywingspunt het verder ten doel om gevorderde opleiding en bedieningsvaardighede te struktureer.

Die ring bepaal die behoeftes in ringsverband, en hou saam met die konsulent en in oorleg met die plaaslike kerkraad toesig oor die bedieningsaktiwiteite wat volgens die goedgekeurde bedieningsplan en begroting gebeur.

Ringe sowel as gemeentes kan na aanleiding van bepaalde behoeftes en uitdagings in 'n bepaalde ring of gemeente, preekvergunning met die oog op leesdienste aanbeveel. Ouderlinge het nie buite die konteks (jurisdiksie) van sy of haar ring bevoegdheid om leesdienste te hou nie.

Ouderlinge funksioneer steeds binne hulle verantwoordelikheid volgens Ordinansie 3.4:

Ouderlinge

- 3.4.1 *doen hulle dienswerk in ooreenstemming met die beloftes afgelê by bevestiging en die gemeentelike bedieningsplan*
- 3.4.2 *bestudeer gereeld die Bybel en dink na oor die aard en inhoud van die geloof aan die hand van die belydenisskrifte en die kerklike literatuur om hulle taak behoorlik te kan verrig*
- 3.4.3 *dra saam met die predikante medeverantwoordelikheid vir die bediening van die Woord en sakramente*
- 3.4.4 *rus die gemeente toe vir pastorale en missionale bediening*
- 3.4.5 *besoek die gesinne, lidmate en ampsdraers in die wyke in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan, waartydens die Bybel gelees, gebed en 'n kerklike gesprek gevoer word*
- 3.4.6 *besoek saam met die predikant die gesinne en lidmate in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan*
- 3.4.7 *besoek en ondersteun die gesinne en lidmate wat in beproewing verkeer of probleme ondervind, indien nodig, saam met die diaken of predikant*
- 3.4.8 *besoek nuwe intrekkers*
- 3.4.9 *spoor die kinders van hulle wyke aan en sorg dat hulle die eredienste en die gemeentelike aktiwiteite bywoon*
- 3.4.10 *gee self ook kategese waar nodig*
- 3.4.11 *bevorder die opvoeding van die kinders van die Kerk*
- 3.4.12 *sorg vir die voortgesette toerusting van lidmate, en moedig hulle aan om by die dienswerk van die gemeente betrokke te raak*
- 3.4.13 *evangeliseer kerkvervreemdes en kerkloses*
- 3.4.14 *lei lees- en begrafnisdienste indien nodig*
- 3.4.15 *is medeverantwoordelik vir die ordelike bestaan van die gemeente*
- 3.4.16 *is saam met die diakens verantwoordelik vir die insameling van offergawes*

3.4.17 *doen konsistoriegebede en neem deel aan die liturgie soos in die Diensboek uiteengesit*

3.4.18 *stel 'n voorbeeld aan die gemeente deur self*

(i) *eredienste getrou by te woon en deel te neem aan die sakramente*

(ii) *huisgodsdienste hou, die Woord van God ywerig te bestudeer en daarvolgens te lewe*

(iii) *kerkraads- en gemeentevergaderings, en gemeentelike byeenkomste by te woon.*

MEDEWERKERS IN DIE BEDIENING	
INGESLUIT	UITGESLUIT
Ouderlinge	
* doen hulle dienswerk in ooreenstemming met die beloftes afgelê by bevestiging en die gemeentelike bedieningsplan.	* Bediening van die sakramente soos bepaal deur die Kerkorde.
* bestudeer gereeld die Bybel.	* Afneem van die openbare belydenis van geloof.
* dink na oor die aard en inhoud van die geloof aan die hand van die belydenisskrifte en die kerklike literatuur om hulle taak behoorlik te kan verrig.	* Bevestiging van ampsdraers.
* dra saam met die predikante medeverantwoordelikheid vir die bediening van die Woord en sakramente.	* Bevestiging van huwelike.
* rus die gemeente toe vir pastorale en missionêre bediening.	
* besoek die gesinne, lidmate en ampsdraers in die wyke in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan, waartydens die Bybel geles, gebid en 'n kerklike gesprek gevoer word.	
* besoek saam met die predikant die gesinne en lidmate in ooreenstemming met die gemeentelike bedieningsplan.	
* besoek en ondersteun die gesinne en lidmate wat in beproewing verkeer of probleme ondervind, indien nodig, saam met die diaken of predikant.	
* besoek nuwe intrekkers.	
* spoor die kinders van hulle wyke aan en sorg dat hulle die eredienste en die gemeentelike aktiwiteite bywoon.	
* gee self ook kategeese waar nodig.	

* bevorder die opvoeding van die kinders van die Kerk. * sorg vir die voortgesette toerusting van lidmate, en moedig hulle aan om by die dienswerk van die gemeente betrokke te raak. * evangeliseer kerkvervreemdes en kerkloses. * lei lees- en begrafnisdienste indien nodig. * is medeverantwoordelik vir die ordelike bestaan van die gemeente. * is saam met die diakens verantwoordelik vir die insameling van offergawes. * doen konsistoriegebede en neem deel aan die liturgie soos in die Diensboek uiteengesit. * stel 'n voorbeeld aan die gemeente deur self ** eredienste getrou by te woon en deel te neem aan die sakramente. ** huisgodsdienst te hou, die Woord van God ywerig te bestudeer en daarvolgens te lewe. ** kerkraads- en gemeentevergaderings, en gemeentelike byeenkomste by te woon.	
---	--

Sinergie en groter samewerking onder gemeentes bied inderdaad bepaalde oplossings, maar oorbrug nie noodwendig die afstande tussen gemeentes nie. Die platteland stel in die besonder verskeie uitdagings in dié verband.

Gevorderde opleiding en toerusting geskied verder via die [HTK](#), [SGB](#) en Nederskills. Ouderlinge word op grond van laasgenoemde in staat gestel om spesialisfunksies kragtens die bediening te doen wat ook Woordverkondiging insluit. Diplomastudente wat by Nederskills afstudeer het, het verskeie praktiese geleenthede waargeneem waartydens Woordverkondiging gedoen is, en is behoorlik geëvalueer.

Ouderlinge beoefen dikwels ander beroepe, en gevolglik geskied die dienswerk van die ouderling ondersteunend en in oorleg met die plaaslike kerkraad, en is ook nie van vergoeding afhanklik nie.

Dr FJ Labuschagne en oudl Faan Beeslaar stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 16: RING VAN LOSBERG

GEFOKUSDE TOERUSTING VIR EMERITI

'n Onderzoek word gedoen na die gefokusde toerusting vir emeriti, met die oog op emeritusbediening van gemeentes.

Motivering:

- * Die AKV spreek met opregte dankbaarheid sy waardering uit vir die toegewyde diens wat ons emeriti oor baie jare in die gemeentes gelewer het en steeds lewer. Hulle wysheid en ervaring is 'n onskatbare bate vir ons Kerk.
- * Ons erken egter dat die konteks waarin ons gemeentes vandag funksioneer, merkbaar verskil van die verlede. Die uitdagings rakende missionale groei, effektiewe kommunikasie, en selfs die bestuur van materiële hulpbronne vereis dikwels gespesialiseerde kennis en benaderings. Terwyl die fundamentele roeping van die predikant onveranderd bly, het die klem en die benodigde vaardighede vir spesifieke bedieningstake ontwikkel.
- * Die vergadering stel voor dat die **SGB** 'n moontlike toerusting/diplomakursus aanbied wat 'n rol kan speel in die toerusting en die opgradering van vaardighede van emeriti wat aktief in gemeentes wil bly dien.
- * Hierdie toerusting kan fokus op die ontwikkeling van kort, doelgerigte modules of begeleidingssessies wat emeriti kan help om insigte te verkry en vaardighede te ontwikkel in die hedendaagse tendense en benaderings tot byvoorbeeld missionale werk, gemeenskapsbetrokkenheid, sosiale mediabedieninge of selfs basiese beginsels van batebestuur, waar dit relevant is vir hulle spesifieke bedieningstaak.
- * Die doel is nie om die waardevolle diens van emeriti te bevraagteken nie, maar eerder om 'n pragmatiese benadering te vind wat hulle in staat stel om hul gawes en ervaring op só 'n wyse aan te wend wat optimaal aansluit by die huidige en toekomstige behoeftes van gemeentelike bedieninge. Dit kan ook help om enige gevoel van ontoereikendheid wat mag ontstaan in die lig van nuwe uitdagings, te verlig.

Dr JP Bester, die voorsitter van die Ring van Losberg, stel die beskrywingspunt.

Die beskrywingspunt word aanvaar.

BESKRYWINGSPUNT 17: RING VAN WES-KAAPLAND

VERLOFREGLEMENT VIR PREDIKANTE

Die Verlofreglement vir Predikante bepaal by punt 3, Kraamverlof: *Vir die vier maande kraamverlof is die predikant geregtig op 50% van haar totale vergoeding, uitgesluit reistoelaes, in die lig daarvan dat die predikant ook geregtig is om kraamvoordele van die Werkloosheidsversekeringsfonds te eis.*

Die vergadering versoek die Kommissie van die AKV dat hierdie saak binne een jaar ondersoek word ten einde die reglement te hersien sodat die predikante beter ondersteuning, versorging en finansiële vergoeding tydens kraamverlof ontvang.

Motivering:

Die huidige reglement bepaal dat die predikant se inkomste verhoog kan word deur Werkloosheidsversekering te eis. Tans is dit 'n baie moeilike en uiters moeisame proses om van die Werkloosheidsversekering te eis, en is dit onbillik om te verwag dat predikante daarvan afhanklik moet wees vir hul versorging tydens kraamverlof.

Ds L Lemmer, die skriba van die Ring van Wes-Kaapland, stel die beskrywingspunt.

- 1. Die beskrywingspunt word met algemene instemming aanvaar.**
- 2. Die AKV dra dit aan die Kommissie van die AKV op om dit te ondersoek en tot uitvoering te bring.**

3.1.1

KURATORIUM VIR TEOLOGIESE OPLEIDING

Die vergadering neem kennis van die verslag.

---oOo---

AFSLUITING: 8 OKTOBER 2025

Oudl D Esterhuizen sluit die vergadering af met Skriflesing uit Matteus 10: 11 tot 15 en 'n kort oordenking. Die vergadering sing saam uit Gesang 284: 1, 2, 3, waarna hy 'n gebed doen.

Orrelis:

Prof Heinrich Alberts.

---oOo---